

05.03.2008/57

**5736 SAYILI BAZI KAMU ALACAKLARININ
UZLAŞMA USULÜ İLE
TAHSİLİ HAKKINDA KANUN GENEL TEBLİĞİ
YAYIMLANDI**

ÖZET : 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü İle Tahsili Hakkında Kanunun 1'nci maddesi uygulamasıyla ilgili olarak 1 seri No'lu yayımlandı. Yükümlülerin 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinden yararlanabilmesi için bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde 31 Mart 2008 tarihi mesai saati bitimine kadar Vergi Usul Kanununun uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre uzlaşma talep etmeleri gerekmektedir.

5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü İle Tahsili Hakkında Kanun, 27/2/2008 tarihli ve 26800 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak, (6 ncı maddesi 8/2/2008 tarihinden geçerli olmak üzere) bu tarih itibariyle yürürlüğe girmiştir. Bu yasanın 1 nci maddesinde Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ikmalen, re'sen ve idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezaları ile ilgili uzlaşma imkânı getirilmiştir. Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca çıkarılan, 5736 sayılı bazı kamu alacaklarının uzlaşma usulü ile tahsili hakkında Kanun Genel Tebliği (Sıra No: 1) 04/03/2008 tarihli ve 26806 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, söz konusu Genel Tebliğ bu sirkülerimize eklenmiştir.

5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü İle Tahsili Hakkında Kanun ile ilgili çıkarılan 1 No'lu Tebliğde özetle aşağıdaki hususlar düzenlenmiştir:

I- KAPSAMA GİREN VERGİ VE CEZANIN TÜRÜ

5736 sayılı Yasanın 1 inci maddesinin kapsamına Devlete ait olup 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre

- ➡ ikmalen,
- ➡ re'sen veya
- ➡ idarece tarh edilen

vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları girmektedir.

II- KAPSAMA GİRMEYEN VERGİ VE CEZANIN TÜRÜ

213 sayılı Kanun kapsamına girmeyen gümrük vergileri, ithalde alınan katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi, kaynak kullanımını destekleme fonu kesintileri, trafik para cezaları gibi idari para cezaları ve benzeri alacaklar için 5736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince, 213 sayılı Kanunun 344 üncü ve geçici 27 nci maddeleri uyarınca vergi ziyai cezası üç kat (iştirak halinde bir kat) olarak uygulanan tarhiyata ilişkin vergi ve cezalar ile bunlara bağlı usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ve il özel idareleri ile belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında madde hükmü uygulanmayacaktır.

213 sayılı Kanunun 344 üncü ve geçici 27 nci maddeleri uyarınca üç kat kesilen vergi ziyai cezasının yargı kararı ile bir kat olarak değiştirilmek suretiyle onanmış olması halinde de bu tarhiyata konu vergi ve cezalar ile bunlara bağlı usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları 5736 sayılı Kanun kapsamına girmeyecektir.

III- VERGİ VEYA CEZANIN BULUNDUĞU SAFHA

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi, kapsama giren vergi ve cezaların kesinleşmemiş olması şartını getirmektedir.

Buna göre, maddenin **28/02/2008 tarihi itibarıyla**;

- Vergi mahkemelerinde dava açma süresi geçmemiş olan,
 - Vergi mahkemelerinde davası devam eden,
 - Vergi mahkemeleri kararı üzerine itiraz veya temyiz başvuru süreleri geçmemiş olan,
 - Bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde ihtilafli olan veya karar düzeltme başvuru süreleri geçmemiş olan
- vergi ve cezalar Kanun kapsamına girmektedir.

IV- BAŞVURU SÜRESİ VE ŞEKLİ

A. Başvuru Süresi:

Mükelleflerin 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinden yararlanabilmesi için esas itibarıyla 31 Mart 2008 tarihi mesai saati bitimine kadar Vergi Usul Kanununun uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre uzlaşma talep etmeleri gerekmektedir.

Ancak, 5736 sayılı Kanun kapsamına giren vergi ve cezalar, buldukları safhalar itibarıyla farklılık gösterdiğinden başvuru süreleri ve başvurulacak merciler alacakların buldukları safhalar itibarıyla Tebliğde belirtilmiştir:

B- Başvuru Şekli:

5736 sayılı Kanundan yararlanacak mükelleflerin, söz konusu Tebliğin II/A bölümünde açıklanan sürelerde başvuru dilekçelerini, ilgili mercie elden vermeleri veya taahhütlü posta ile göndermeleri gerekmektedir. Başvuruların taahhütlü posta ile yapılması halinde evrakın postaya verildiği tarih ilgili mercie başvuru tarihi olarak

kabul edilecektir. Başvurunun adi posta ile yapılması halinde ise, postanın ilgili merci kayıtlarına giriş tarihi başvuru tarihi olarak kabul edilecektir.

Uzlaşma talebine ilişkin başvuruların, uzlaşmaya konu edilen vergi ve cezaya ilişkin ihtilafın tamamı için yapılması gerekmekte olup ihtilafın bir kısmı için uzlaşma talep edilmesi mümkün değildir. Ancak mükelleflerin, idare ile birden fazla ihtilafı var ise bunların bir kısmı için 5736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmayı talep etmeleri, diğer ihtilaflarını ise yargı sürecinde sonuçlandırmayı tercih etmeleri mümkündür.

V- UZLAŞMA KOMİSYONLARI

5736 sayılı Kanun kapsamında yapılacak uzlaşma başvuruları, 213 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan uzlaşma komisyonları tarafından sonuçlandırılacaktır.

5736 sayılı Kanununun 1 inci maddesi kapsamında yapılacak uzlaşmalarda da talep edilen tarhiyata konu vergi ve ceza miktarı üzerinden görüşmeler yapılacaktır.

Uzlaşma komisyonlarının 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenmiş yetki sınırları, 5736 sayılı Kanunun uygulanması bakımından da geçerlidir. Uzlaşma komisyonlarının yetki sınırları belirlenirken sadece tarhiyata konu edilen vergi miktarı dikkate alınacaktır.

Bir mükellef adına, muhtelif yıllar için veya aynı yıl için birden fazla tarhiyat yapılması ve tarhiyatların bir kısmının uzlaşma yetkisi düşük uzlaşma komisyonunun, bir kısmının ise yetkisi daha yüksek uzlaşma komisyonunun yetki sınırları içinde kalması halinde uzlaşmada birliğin sağlanması bakımından bu tür taleplerin tümü, yetkisi daha yüksek olan uzlaşma komisyonunda incelenecektir.

Kanun kapsamındaki başvurunun sadece vergi ziyaı cezasını kapsamaması halinde ise, yetkili uzlaşma komisyonunun tespiti için cezanın hesaplanmasına esas teşkil eden vergi miktarı dikkate alınarak, vergi miktarı hangi uzlaşma komisyonunun yetkisi içerisinde kalıyor ise kesilen ceza için yapılan uzlaşma talebi bu komisyonca görüşülecektir. Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları bakımından yetkili uzlaşma komisyonu ise,

Sadece bunların uzlaşmaya konu edilmesi halinde bağlı buldukları vergi dairesi (bağlı vergi daireleri dahil) bünyesinde kurulan uzlaşma komisyonu,

Bu cezaların, vergi ve/veya diğer cezalar ile birlikte uzlaşmaya konu edilmiş olması halinde, vergi miktarı hangi uzlaşma komisyonu yetkisine giriyor ise bu uzlaşma komisyonu,

olacaktır.

Uzlaşma komisyonları, mükellef başvurularını alan vergi dairesinin gönderdiği başvuru dilekçesi ve ihtilafla ilgili gerekli bilgi ve belgeleri de dikkate alarak uzlaşma taleplerini sonuçlandıracaklardır. Uzlaşma tutanaklarında, "Uzlaşma, 5736 sayılı Kanununun 1 inci maddesi kapsamında yapılmıştır." ifadesine yer verilecektir.

VI- VERGİ DAİRELERİNCE YAPILACAK İŞLEMLER

Tebliğde Vergi Dairelerince uzlaşma ve uzlaşılama durumunda yapılacak işlemler söz konusu Tebliğde açıklanmıştır. 5736 sayılı Yasanın 1 nci maddesi uyarınca, uzlaşılan tutarlar ile uzlaşma tutanağının imzalandığı tarih esas alınarak hesaplanan gecikme faizlerinin 18 ayda ve 18 eşit taksit halinde ve her taksit için binde iki faiz alınmak suretiyle ödenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi, resim, harçlar, fon payları ile bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının ve bu madde kapsamında yapılan uzlaşma tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizlerinin, ilk taksidi uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte, taksit tutarları ilk taksit ödeme süresinin başlangıç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayrı ayrı binde iki oranında hesaplanacak faiziyle birlikte tamamen ödenmek şartıyla uzlaşmaya konu tutardan kalan alacakların tahsilinden vazgeçilecektir. Binde ikilik faiz aşağıdaki formüle göre hesaplanacaktır.

Binde ikilik faiz, (Taksit tutarı x ay sayısı x faiz oranı)

Diğer taraftan taksitlerin süresinde ödenmesi halinde herhangi bir şekilde gecikme zammı hesaplanmayacaktır. Ancak,

- **Son taksit hariç** öngörülen taksitlerin süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde ödenmemiş olan tutarların son taksit ödeme süresi sonuna kadar,
- Ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin **son taksite ait olması halinde** ise bu tutarın **son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte**

her ay ve kesri için ayrı ayrı % 5 fazlası ile ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanılabilecektir.

Diğer taraftan, toplam taksit tutarlarının %5 oranında zam uygulanarak tahsil edileceği sürede de tamamen ödenmemesi halinde, bu sürenin bitim tarihinden itibaren uzlaşılan tutarlar içerisinde yer alan vergi aslı ve vergi ziyai cezasına, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammı hesap edilerek tahsil edilmesi gerekmektedir.

Buna göre, süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksit tutarı için hesaplanacak; %5'lik zam tutarı

%5'lik zam tutarı; (toplam taksit tutarı x ay sayısı x zam oranı),
Gecikme zammı tutarı; (gecikme zammına tabi alacak tutarı x süre x gecikme zammı oranı)

formülüyle tespit edilecektir.

5736 sayılı Kanuna göre alınması gereken %5'lik zammın hesaplanmasında ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınacaktır. Gecikme zamlarının hesaplanmasında ise 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Saygılarımızla...

Maliye Bakanlığından:

**5736 SAYILI BAZI KAMU ALACAKLARININ UZLAŞMA USULÜ İLE
TAHSİLİ HAKKINDA KANUN GENEL TEBLİĞİ
(SIRA NO: 1)**

27/2/2008 tarihli ve 26800 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü İle Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde;

"MADDE 1 - (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere (beyana dayanan vergilerde bu tarihten önce verilmesi gereken beyannamelere) ilişkin olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla; 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ikmalen, re'sen ve idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarından, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde dava açma, ilgisine göre itiraz ve temyiz süreleri geçmemiş veya ihtilafli olup kanun yolu tüketilmemiş bulunanlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar aynı Kanunun uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre uzlaşma talep edilmesi ve uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi, resim, harçlar, fon payları ile bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının ve bu madde kapsamında yapılan uzlaşma tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizlerinin, ilk taksidi uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte, taksit tutarları ilk taksit ödeme süresinin başlangıç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayrı ayrı binde iki oranında hesaplanacak faiziyle birlikte tamamen ödenmek şartıyla uzlaşmaya konu tutardan kalan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(2) 213 sayılı Kanunun 344 üncü ve geçici 27 nci maddeleri uyarınca vergi ziyai cezası üç kat (iştirak halinde bir kat) olarak uygulanan tarhiyata ilişkin vergi ve cezalar ile bunlara bağlı usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ve il özel idareleri ile belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uzlaşma veya tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmuş ancak tarhiyat öncesi uzlaşma taleplerinde uzlaşma günü verilmiş olmakla birlikte henüz uzlaşma günü gelmemiş, diğer uzlaşma taleplerinde ise henüz uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş talepler ile uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş alacaklara ilişkin uzlaşma talepleri, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılır. Şu kadar ki mükelleflerin, bu madde hükmünden yararlanmak

istemeleri halinde kendilerine tayin edilen uzlaşma gününde bu taleplerini yazılı olarak beyan etmeleri zorunludur. Uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş olan mükellefler ise dava açma süresi içinde yazılı başvuruda bulunmak, dava açmamak ve nihai teklifte yazılı tutarı kabul etmek koşuluyla bu madde hükmünden yararlanabilir.

(4) Mükelleflerin bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için tarh edilen vergi, resim, harçlar ve fon payları ile kesilen cezalara karşı dava açmamaları, açılmış davalardan uzlaşma tutanağını imzaladıkları tarihte vazgeçmeleri şarttır. Uzlaşma tutanağını imzalayan mükelleflerce davadan vazgeçme dilekçeleri uzlaşma komisyonuna verilir ve bu dilekçelerin komisyona verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen mükelleflerin, ihtilafları ile ilgili olarak daha önce verilmiş ve kanun yolu tüketilmemiş kararlar uyarınca, taraflara tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın işlem yapılmaz. İhtilafa ilişkin nihai kararın kesinleşmiş olması halinde bu madde hükmünden yararlanılamaz. Bu takdirde kesinleşmeye ilişkin kararların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla taraflardan birine tebliğ edilmiş olması şarttır.

(6) Bu madde kapsamında uzlaşma sağlanan alacaklara ilişkin taksitlerin, süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksit tutarı; son taksit ödeme süresi sonuna kadar, ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin son taksite ait olması halinde ise bu tutara son taksiti izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı % 5 oranında, tahsil tarihine kadar geçen süre için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek ödeme emri tebliğine gerek kalmaksızın aynı Kanun hükümlerine göre cebren takip ve tahsil edilir.

(7) Bu madde kapsamına giren tutarlara karşılık Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış tahsilâtlar, bu madde kapsamında uzlaşılan tutarlara ve hesaplanan gecikme faizlerine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilir ve fazla tahsil edilen tutarlar red ve iade edilir.

(8) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve madde kapsamında yapılacak başvuruların süresini bir aya kadar uzatmaya Maliye Bakanı yetkilidir."

hükmüne yer verilmiş olup hükmün uygulanmasına ilişkin açıklamalar, bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

I - KAPSAM

A. Vergi veya Cezanın Türü İtibarıyla:

5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü İle Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin kapsamına Devlete ait olup 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları girmektedir. Bundan böyle kapsama giren alacaklar, vergi ve ceza olarak anılacaktır.

Dolayısıyla, 213 sayılı Kanun kapsamına girmeyen gümrük vergileri, ithalde alınan katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi, kaynak kullanımını destekleme fonu kesintileri, trafik para cezaları gibi idari para cezaları ve benzeri alacaklar için 5736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince, 213 sayılı Kanunun 344 üncü ve geçici 27 nci maddeleri uyarınca vergi ziyai cezası üç kat (iştirak halinde bir kat) olarak uygulanan tarhiyata ilişkin vergi ve cezalar ile bunlara bağlı usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ve il özel idareleri ile belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında madde hükmü uygulanmayacaktır.

213 sayılı Kanunun 344 üncü ve geçici 27 nci maddeleri uyarınca üç kat kesilen vergi ziyai cezasının yargı kararı ile bir kat olarak değiştirilmek suretiyle onanmış olması halinde de bu tarhiyata konu vergi ve cezalar ile bunlara bağlı usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları 5736 sayılı Kanun kapsamına girmeyecektir.

B. Vergi veya Cezanın Dönemi İtibarıyla:

5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin kapsamına, maddenin yürürlüğe girdiği 27/2/2008 tarihinden önceki dönemlere (beyana dayanan vergilerde bu tarihten önce verilmesi gereken beyannamelere) ilişkin olan tarhiyatlar girmektedir.

Örneğin, Aralık/2007 ayına ait olup 24/1/2008 tarihi mesai saati bitimine kadar verilmesi gereken katma değer vergisi beyannameleri nedeniyle yapılmış ve maddenin yürürlüğe girdiği 27/2/2008 tarihi itibarıyla ilgisine tebliğ edilmiş olan tarhiyatlar Kanun kapsamına girmekte, Mart/2008 ayında verilecek 2007 yılı yıllık gelir vergisi beyannameleri için yapılacak tarhiyatlar ise anılan Kanunun kapsamına girmemektedir.

Diğer taraftan, 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen ve maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmiş ancak kesinleşmemiş olan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları Kanun kapsamına girmektedir.

C. Vergi veya Cezanın Bulunduğu Safha İtibarıyla:

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi, kapsama giren vergi ve cezaların kesinleşmemiş olması şartını getirmektedir.

Buna göre, maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla;

- Vergi mahkemelerinde dava açma süresi geçmemiş olan,
 - Vergi mahkemelerinde davası devam eden,
 - Vergi mahkemeleri kararı üzerine itiraz veya temyiz başvuru süreleri geçmemiş olan,
 - Bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde ihtilafı olan veya karar düzeltme başvuru süreleri geçmemiş olan
- vergi ve cezalar Kanun kapsamına girmektedir.

İhtilafa ilişkin nihai kararın kesinleşmiş olması halinde ise bu madde hükmünden yararlanılamayacaktır. Kesinleşmiş nihai yargı kararı, nihai yargı kararı üzerine tarafların kanun yollarına süresinde başvurmamaları veya kanun yollarının

tüketilmesine ilişkin kararın maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla (bu tarih dahil) taraflardan herhangi birine tebliğ edilmiş olmasıdır.

Ancak, 5736 sayılı Kanun kesinleşmeye ilişkin yargı kararlarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih olan 27/2/2008 tarihi itibarıyla taraflardan hiçbirine tebliğ edilmemiş olması halinde Kanundan yararlanılabileceğini öngörmektedir.

Örneğin, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Danıştay tarafından karar düzeltme başvurusu üzerine verilmiş bir kararın, vergi dairesine tebliğ edilmiş ancak mükellefe tebliğ edilmemiş olması halinde mükellef, 5736 sayılı Kanundan yararlanamayacaktır.

Diğer taraftan, ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyata ilişkin ihbarnamenin tebliği üzerine maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tarhiyata dava açılmaması suretiyle veya 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesine ya da uzlaşma hükümlerine göre kesinleşen vergi ve cezaların Kanun kapsamına girmediği tabiidir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 124 üncü maddesinden hareketle açılmış olan davalar ile yargı kararları kesinleştikten sonra kullanılabilen kanun yolu olan yargılamanın yenilenmesi başvurusu yapılmış ihtilaflara konu vergi ve cezalar, kesinleşmiş alacak oldukları için Kanun kapsamına girmemektedir.

Öte yandan, maddenin yürürlüğe girdiği 27/2/2008 tarihi itibarıyla;

- Uzlaşma veya tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmuş ancak,
 - Tarhiyat öncesi uzlaşma taleplerinde uzlaşma günü verilmiş olmakla birlikte henüz uzlaşma günü gelmemiş,
 - Diğer uzlaşma taleplerinde ise henüz uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş

uzlaşma talepleri 213 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılacaktır.

5736 sayılı Kanun, bu safhada bulunan vergi ve cezaların, talep edilmesi halinde Kanunda öngörülen sürede 18 taksitte ödenebilmesine imkân tanımaktadır. Bu nedenle, uzlaşma talepleri 213 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılan mükelleflerin, bu maddede yer alan taksitlendirme hükümlerinden yararlanmak istemeleri halinde kendilerine tayin edilen uzlaşma gününde bu taleplerini yazılı olarak komisyona beyan etmeleri (Ek:1) gerekmektedir.

- Uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş olan mükellefler ise dava açma süresi içinde tarha yetkili vergi dairesine yazılı başvuruda bulunmak, dava açmamak ve nihai teklifte yazılı tutarı kabul etmek koşuluyla (Ek:2) bu maddede yer alan taksitlendirme hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

213 sayılı Kanun hükümlerine göre tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunan ve uzlaşma görüşmelerinde 5736 sayılı Kanun kapsamında taksitlendirme talep eden mükellefler ile uzlaşma vaki olmadığı takdirde, bu mükelleflerin vergi ve ceza tarhiyatından sonra 213 sayılı Kanunun uzlaşma hükümlerinden yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

Maddenin yürürlüğe girdiği 27/2/2008 tarihi itibarıyla tarhiyat öncesi uzlaşma talep edilmesine rağmen gün verilmemiş (uzlaşma gününü belirten davetiye

yazısı mükellefe tebliğ edilmemiş) vergi incelemelerine ilişkin olan talepler, 5736 sayılı Kanun kapsamında bulunmamaktadır.

II - BAŞVURU SÜRESİ VE ŞEKLİ

A. Başvuru Süresi:

Mükelleflerin 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinden yararlanabilmesi için esas itibarıyla 31 Mart 2008 tarihi mesai saati bitimine kadar Vergi Usul Kanununun uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre uzlaşma talep etmeleri gerekmektedir.

Ancak, 5736 sayılı Kanun kapsamına giren vergi ve cezalar, buldukları sayfalar itibarıyla farklılık gösterdiğinden başvuru süreleri ve başvurulacak merciler olacakların buldukları sayfalar itibarıyla aşağıda belirtilmiştir:

1) Vergi mahkemelerinde dava açma, vergi mahkemeleri kararı üzerine itiraz veya temyiz başvuru süreleri ve bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde karar düzeltme başvuru süreleri geçmemiş olanlar:

5736 sayılı Kanuna göre mükelleflerin vergi ve cezalar için uzlaşma başvurularını, 31/3/2008 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapmaları esas olmakla birlikte bu Kanun, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda yer alan dava açma, itiraz, temyiz ve karar düzeltme başvuru sürelerini değiştirmemektedir.

Maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vergi mahkemeleri nezdinde dava açma süresi geçmemiş mükelleflerin adlarına tarh edilen vergi ve kesilen cezalar için dava açma süresi içerisinde başvuruda bulunmaları menfaatleri gereğidir. Zira, 5736 sayılı Kanun kapsamında uzlaşma sağlanamadığı takdirde, mükellefler 213 sayılı Kanunun Ek 7 nci maddesi hükmüne göre dava açma yoluna gidebileceklerdir.

Örneğin, tarh edilen vergi ve kesilen cezaya ilişkin ihbarnamenin 25/2/2008 tarihinde mükellefe tebliğ edildiği varsayıldığında, bu tarihyata karşılık mükellefin 26/3/2008 tarihi mesai saati sonuna kadar vergi mahkemesinde dava açma hakkı bulunmaktadır. 5736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen mükellefin dava açma süresi içerisinde yaptığı başvuru üzerine uzlaşma sağlanamaması halinde 213 sayılı Kanunun Ek 7 nci maddesi hükmüne göre dava açma yoluna gidebilecektir. 5736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuru süresi 31/3/2008 tarihinde sona erdiğinden mükellefin 27-31 Mart 2008 tarihleri arasında Kanundan yararlanmak üzere başvuruda bulunması mümkündür. Ancak, bu tarihler arasında yapılan başvuru üzerine uzlaşma sağlanamaması halinde dava açma hakkını kaybetmiş olacaktır.

Diğer taraftan, 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda yer alan itiraz, temyiz ve karar düzeltme başvuru süreleri ile cevap verme süreleri de değişmediğinden, mükelleflerin madde hükmünden yararlanmak için başvurularını söz konusu süreleri dikkate alarak yapmaları icap etmektedir.

Kanun uygulamasından yararlanabilmek için yapılacak başvuruların tarha yetkili vergi dairesine ekteki örneğe uygun dilekçe (Ek:3) ile yazılı olarak yapılması gerekmektedir.

2) Vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde devam eden davalar:

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin yürürlüğe girdiği 27/2/2008 tarihi itibarıyla tarh edilen vergi ve kesilen cezaya ilişkin ihtilafın, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde devam ediyor olması halinde, mükelleflerin bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvurularını; tarha yetkili vergi dairesine dilekçe (Ek:3) ile 31/3/2008 tarihi mesai saati bitimine kadar yazılı olarak yapmaları gerekmektedir.

3) Uzlaşma veya tarhiyat öncesi uzlaşma safhasında bulunan vergi ve cezalar:

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uzlaşma ve tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmuş ancak;

a. Tarhiyat öncesi uzlaşma taleplerinde uzlaşma günü verilmiş olmakla birlikte henüz uzlaşma günü gelmemiş vergi ve cezalar için bu Kanundan yararlanılmak üzere yapılacak başvuruların, en geç uzlaşma gününde uzlaşma komisyonuna dilekçe (Ek:1) ile yapılması gerekmektedir.

b. Uzlaşma taleplerinde henüz uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş vergi ve cezalar için bu Kanundan yararlanılmak üzere yapılacak başvuruların; en geç uzlaşma gününde uzlaşma komisyonuna dilekçe (Ek:1) ile yapılması gerekmektedir.

4) Uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş olan vergi ve cezalar:

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş olan mükellefler ise dava açma süresi içinde tarha yetkili vergi dairesine yazılı başvuruda (Ek:2) bulunmak, dava açmamak ve nihai teklifte yazılı tutarı kabul etmek koşuluyla bu madde hükmünden yararlanabileceklerinden, başvurularını en geç dava açma süresinin bitim tarihinde yapmaları gerekmektedir.

Mükelleflerin yukarıda belirtilen safhalarda, uzlaşma görüşmesi yapılmadan önce taleplerini yaptıkları mercilere yazılı başvuruda bulunarak uzlaşma taleplerinden vazgeçmeleri mümkündür.

B. Başvuru Şekli:

5736 sayılı Kanundan yararlanacak mükelleflerin, Tebliğin II/A bölümünde açıklanan sürelerde başvuru dilekçelerini, ilgili mercie elden vermeleri veya taahhütlü posta ile göndermeleri gerekmektedir. Başvuruların taahhütlü posta ile yapılması halinde evrakın postaya verildiği tarih ilgili mercie başvuru tarihi olarak kabul edilecektir. Başvurunun adi posta ile yapılması halinde ise, postanın ilgili merci kayıtlarına giriş tarihi başvuru tarihi olarak kabul edilecektir.

Uzlaşma talebine ilişkin başvuruların, uzlaşmaya konu edilen vergi ve cezaya ilişkin ihtilafın tamamı için yapılması gerekmekte olup ihtilafın bir kısmı için uzlaşma talep edilmesi mümkün değildir. Ancak mükelleflerin, idare ile birden fazla ihtilafı var ise bunların bir kısmı için 5736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmayı talep

etmeleri, diğer ihtilaflarını ise yargı sürecinde sonuçlandırmayı tercih etmeleri mümkündür.

III - UZLAŞMA KOMİSYONLARI

5736 sayılı Kanun kapsamında yapılacak uzlaşma başvuruları, 213 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan uzlaşma komisyonları tarafından sonuçlandırılacaktır.

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamında yapılacak uzlaşmalarda da talep edilen tarhiyata konu vergi ve ceza miktarı üzerinden görüşmeler yapılacaktır.

Uzlaşma komisyonlarının 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenmiş yetki sınırları, 5736 sayılı Kanunun uygulanması bakımından da geçerlidir. Uzlaşma komisyonlarının yetki sınırları belirlenirken sadece tarhiyata konu edilen vergi miktarı dikkate alınacaktır.

Bir mükellef adına, muhtelif yıllar için veya aynı yıl için birden fazla tarhiyat yapılması ve tarhiyatların bir kısmının uzlaşma yetkisi düşük uzlaşma komisyonunun, bir kısmının ise yetkisi daha yüksek uzlaşma komisyonunun yetki sınırları içinde kalması halinde uzlaşmada birliğin sağlanması bakımından bu tür taleplerin tümü, yetkisi daha yüksek olan uzlaşma komisyonunda incelenecektir.

Kanun kapsamındaki başvurunun sadece vergi ziyai cezasını kapsamaması halinde ise, yetkili uzlaşma komisyonunun tespiti için cezanın hesaplanmasına esas teşkil eden vergi miktarı dikkate alınarak, vergi miktarı hangi uzlaşma komisyonunun yetkisi içerisinde kalıyor ise kesilen ceza için yapılan uzlaşma talebi bu komisyonca görüşülecektir.

Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları bakımından yetkili uzlaşma komisyonu ise,

- Sadece bunların uzlaşmaya konu edilmesi halinde bağlı buldukları vergi dairesi (bağlı vergi daireleri dahil) bünyesinde kurulan uzlaşma komisyonu,
 - Bu cezaların, vergi ve/veya diğer cezalar ile birlikte uzlaşmaya konu edilmiş olması halinde, vergi miktarı hangi uzlaşma komisyonu yetkisine giriyor ise bu uzlaşma komisyonu,
- olacaktır.

Uzlaşma komisyonları, mükellef başvurularını alan vergi dairesinin gönderdiği başvuru dilekçesi ve ihtilafla ilgili gerekli bilgi ve belgeleri de dikkate alarak uzlaşma taleplerini sonuçlandıracaklardır. Uzlaşma tutanaklarında, "*Uzlaşma, 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamında yapılmıştır.*" ifadesine yer verilecektir.

5736 sayılı Kanun kapsamında uzlaşma tutanağını imzalayan mükelleflerce davadan vazgeçme dilekçeleri üç örnek olarak (Ek:4) uzlaşma komisyonuna verilecektir. Bu dilekçelerin komisyona verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçelerin bir örneği uzlaşma komisyonunun dosyasında muhafaza edilecek, iki örneği ise vergi dairesine gönderilecektir.

5736 sayılı Kanun hükümlerinden, ihtilafı devam eden vergi ve cezalar için yararlanmak isteyen mükelleflerle uzlaşma sağlanmadığı takdirde, bu safhadaki vergi ve cezalar için uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanakta nihai teklife yer

verilmeyecektir. Dolayısıyla tutanakta, tarh edilmiş vergi ve kesilmiş ceza tutarı uzlaşılmayan tutar olarak yer alacaktır.

IV - VERGİ DAİRELERİNCE YAPILACAK İŞLEMLER

Mükellef başvurularını alan ilgili vergi dairesi, yetki sınırını dikkate alarak en kısa sürede başvuru dilekçesi ve ihtilafla ilgili olarak gerekli bilgi ve belgeleri yetkili uzlaşma komisyonuna intikal ettirecektir.

Uzlaşma komisyonundan uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanakların alınması üzerine, ihtilaflı devam eden vergi ve cezalar için ihtilafların sonlandırılmasına ilişkin herhangi bir işlem yapılmayacaktır. Dava açma süresi geçmemiş olan vergi ve cezalar için ise mükellefin dava açıp açmadığı hususu göz önünde bulundurularak işlem yapılacaktır.

Uzlaşma komisyonundan uzlaşmanın vaki olduğuna dair uzlaşma tutanağının ve varsa açılmış davalardan vazgeçildiğine dair dilekçelerin iki örneğinin alınması üzerine vergi dairesi dilekçenin bir örneğini mükellefin dosyasında muhafaza edecek, bir örneğini ise yargı merciine gönderecektir.

Uzlaşmanın vaki olması üzerine, uzlaşmaya konu olacaklarla ilgili olarak idarece sürdürülen ihtilaflardan da vazgeçilecektir.

A. Taksitlerin hesaplanması:

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında "...uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi, resim, harçlar, fon payları ile bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının ve bu madde kapsamında yapılan uzlaşma tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizlerinin, ilk taksidi uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte, taksit tutarları ilk taksit ödeme süresinin başlangıç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayrı ayrı binde iki oranında hesaplanacak faiziyle birlikte tamamen ödenmek şartıyla uzlaşmaya konu tutardan kalan alacakların tahsilinden vazgeçilir." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, uzlaşılın tutarlar ile uzlaşma tutanağının imzalandığı tarih esas alınarak hesaplanan gecikme faizlerinin 18 ayda ve 18 eşit taksit halinde ve her taksit için binde iki faiz alınmak suretiyle ödenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, anılan maddenin yedinci fıkrasında, "Bu madde kapsamına giren tutarlara karşılık Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış tahsilâtlar, bu madde kapsamında uzlaşılın tutarlara ve hesaplanan gecikme faizlerine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilir ve fazla tahsil edilen tutarlar red ve iade edilir." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, uzlaşmanın vaki olduğu alacaklara karşılık maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş tutarlar, madde kapsamında uzlaşılın tutarlara ve gecikme faizlerine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edildikten sonra tahsili gereken bir tutar bulunması halinde bu tutar 18 eşit taksite bölünecektir.

5736 sayılı Kanun kapsamında ödenecek tutarlar 18 ayda 18 eşit taksitte, ilk taksit uzlaşmanın sağlandığı ayı takip eden aydan başlayacak şekilde ödeme planına bağlanacaktır.

Taksitler, ayın birinci günü ile son günü dahil ay içerisinde her hangi bir günde ödenebilecektir.

Örnek 1 - Manisa Vergi Dairesi Başkanlığı Demirci Vergi Dairesi mükelleflerinden (G), 5736 sayılı Kanundan yararlanmak üzere tarha yetkili Demirci Vergi Dairesine 14/3/2008 tarihinde müracaatta bulunmuştur. Mükellefle yetkili uzlaşma komisyonu, uzlaşma günü olarak tayin edilen 25/3/2008 tarihinde 10.000,- YTL gelir vergisi ve 5.000,-YTL vergi ziyayı cezası üzerinde uzlaşmaya vararak, uzlaşma tutanağını imzalamıştır. Mükellef uzlaşılan tutarlara ilişkin açmış olduğu davadan vazgeçtiğine dair dilekçelerini komisyona üç örnek olarak teslim etmiştir.

Uzlaşma komisyonu, uzlaşma tutanağını ve mükellefin davalarından vazgeçtiğine ilişkin dilekçesinin iki örneğini vergi dairesine göndermiştir.

Demirci Vergi Dairesi, uzlaşılan toplam (10.000+5.000=) 15.000,-YTL ile uzlaşma tutanağının imzalandığı tarih itibarıyla hesaplanan 3.000,-YTL'lik gecikme faizinin toplamı olan 18.000,-YTL'yi 18 eşit taksite bölmüş ve (18.000/18=) 1.000,-YTL'yi taksit tutarı olarak tespit etmiştir.

Mükellef (G)'nin, ilk taksiti (1.000,-YTL) ve taksit tutarı üzerinden hesaplanacak binde ikilik faizi Nisan/2008 ayı sonuna kadar vergi dairesine ödemesi gerekmektedir. 5736 sayılı Kanun kapsamında kalan 17 taksitin ise izleyen aylarda ödenmesi gerektiği tabiidir.

B. Binde ikilik faizlerin hesaplanması:

5736 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince, ödenmesi gereken her bir taksit tutarı üzerinden, ilk taksit ödeme süresinin başlangıç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayrı ayrı binde iki oranında faiz hesaplanması gerekmektedir.

Binde ikilik faiz, (Taksit tutarı x ay sayısı x faiz oranı) formülüyle hesaplanacaktır.

Formülde yer alan;

Taksit tutarı: Uzlaşılan tutar ile uzlaşma tarihi itibarıyla hesaplanan gecikme faizinin toplamının 18 sayısına bölümünü,

Ay sayısı: Kanundaki "İlk taksit ödeme süresinin başlangıç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayrı ayrı" hükmü gereğince, ilk taksitin ödenmesi gereken ay (bu ay dahil) ile her taksitin ödenmesi gereken ay (bu ay dahil) arasında geçen ay sayısını,

Faiz oranı: Kanundaki "binde iki oranında faiz hesaplanması" hükmü gereğince "binde iki" oranını

ifade etmektedir.

Toplam taksit tutarı ise taksit tutarı üzerinden hesaplanan binde ikilik faiz tutarı ile taksit tutarının toplamını ifade etmektedir.

Örnek 2- Tebliğin (1) numaralı örneğinde yer alan tutarlar 18 eşit taksite bölünmüş ve ilk taksit ödeme süresi Nisan/2008 ayında başlamıştır.

Bu örnekte yer alan 1, 9, 15 ve 18 inci taksitlere uygulanacak binde ikilik faizler aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

- 1'inci taksit için binde ikilik faiz tutarı;

(Taksit tutarı x ay sayısı x faiz oranı) = $1.000 \times 1 \times 0.002 = 2$, -YTL'dir.

Buna göre; mükellefin Nisan/2008 ayında 1'inci taksit olarak ödeyeceği toplam taksit tutarı $(1.000 + 2) = 1.002$, -YTL olacaktır.

-9'uncu taksit için binde ikilik faiz tutarı;

(Taksit tutarı x ay sayısı x faiz oranı) = $1.000 \times 9 \times 0.002 = 18$, -YTL'dir.

Buna göre; mükellefin Aralık/2008 ayında 9'uncu taksit olarak ödeyeceği toplam taksit tutarı $(1.000 + 18) = 1.018$, -YTL olacaktır.

-15'inci taksit için binde ikilik faiz tutarı;

(Taksit tutarı x ay sayısı x faiz oranı) = $1.000 \times 15 \times 0.002 = 30$, -YTL'dir.

Buna göre; mükellefin Haziran/2009 ayında 15'inci taksit olarak ödeyeceği toplam taksit tutarı $(1.000 + 30) = 1.030$, -YTL olacaktır.

- 18'inci taksit için binde ikilik faiz tutarı;

(Taksit tutarı x ay sayısı x faiz oranı) = $1.000 \times 18 \times 0.002 = 36$, -YTL'dir.

Buna göre; mükellefin Eylül/2009 ayında 18'inci taksit olarak ödeyeceği toplam taksit tutarı $(1.000 + 36) = 1.036$, -YTL olacaktır.

C. Taksitlerin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi:

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin altıncı fıkrasında "Bu madde kapsamında uzlaşma sağlanan alacaklara ilişkin taksitlerin, süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksit tutarı; son taksit ödeme süresi sonuna kadar, ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin son taksite ait olması halinde ise bu tutara son taksiti izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı % 5 oranında, tahsil tarihine kadar geçen süre için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek ödeme emri tebliğine gerek kalmaksızın aynı Kanun hükümlerine göre cebren takip ve tahsil edilir." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş toplam taksit tutarları, son taksit ödeme süresi sonuna kadar (ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin son taksite ait olması halinde ise bu tutara son taksiti izleyen ayın sonuna kadar), taksit tutarı ve binde ikilik faiz üzerinden her ay ve kesri için ayrı ayrı %5 oranında zam hesap edilerek tahsil edilecektir.

Diğer taraftan, toplam taksit tutarlarının %5 oranında zam uygulanarak tahsil edileceği sürede de tamamen ödenmemesi halinde, bu sürenin bitim tarihinden itibaren uzlaşılan tutarlar içerisinde yer alan vergi aslı ve vergi ziyayı cezasına, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammı hesap edilerek tahsil edilmesi gerekmektedir.

Buna göre, süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksit tutarı için hesaplanacak;

- %5'lik zam tutarı; (toplam taksit tutarı x ay sayısı x zam oranı),
- Gecikme zammı tutarı; (gecikme zammına tabi alacak tutarı x süre x gecikme zammı oranı)

formülüyle tespit edilecektir.

5736 sayılı Kanuna göre alınması gereken %5'lik zammın hesaplanmasında ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınacaktır. Gecikme zamlarının hesaplanmasında ise 6183 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı tabiidir.

5736 sayılı Kanuna göre uzlaşılın tutarlar ile gecikme faizlerinin toplamı 18'e bölündüğünde bulunan taksit tutarı içerisinde gecikme zammına tabi olmayan alacak türleri de bulunmaktadır. Bu alacak türlerine, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı tatbik edilmeyeceğinden, taksit tutarı içerisindeki bu alacak türlerinin ayrılması gerekmektedir.

Taksit tutarı içindeki gecikme zammına tabi alacak tutarı;

$$\begin{array}{r} \text{Taksit} \\ \text{Tutarı İçindeki} \\ \text{Gecikme} \\ \text{Zammına Tabi} \\ \text{Alacak Tutarı} \end{array} = \frac{\begin{array}{r} \text{Taksit} \\ \text{Tutarı} \end{array} \times \begin{array}{r} \text{Taksitlendirilen Tutar} \\ \text{İçindeki Gecikme Zammına} \\ \text{Tabi Alacak Toplam Tutarı} \end{array}}{\text{Taksitlendirilen Tutar (Uzlaşılın Tutar+Gecikme Faizi)}}$$

formülüyle bulunacaktır.

Örnek 3 - Tebliğin (1) numaralı örneğindeki mükellef (G), 15'inci taksiti süresinde ödemiştir. Mükellefin bu taksiti 18'inci taksitin ödeme süresi olan Eylül/2009 ayı içinde ödemesi durumunda, toplam taksit tutarı üzerinden gecikilen her ay ve kesri için aylık %5 oranında zam hesaplanacaktır.

(1) numaralı örneğimizde 15'inci taksit olarak ödenmesi gereken toplam taksit tutarı (1.000+30=)1.030,-YTL olarak hesaplanmıştır. Bu tutarın Haziran/2009 ayında ödenmeyerek Eylül/2009 ayında ödenmesi halinde, taksit tutarı üzerinden gecikilen 3 ay için aylık %5 zam hesaplanması gerekmektedir.

%5 zam tutarı, (toplam taksit tutarı x ay sayısı x zam oranı)= 1.030 x 3 x %5=154,50 YTL olarak bulunacaktır.

Buna göre, Haziran/2009 ayında ödenmeyen 1.030,-YTL tutarlı 15'inci taksit, 18'inci taksitin ödeme süresi olan Eylül/2009 ayında ödenmesi halinde, gecikilen her ay için %5'lik zam da hesaplanarak (1.030 + 154,50=)1.184,50 YTL olarak ödenecektir.

Örnek 4 - Tebliğin (3) numaralı örneğindeki 15'inci taksitin 15/12/2009 tarihinde ödendiği varsayılırsa, mükelleften 15'inci taksit ile 18'inci taksit arasındaki (Temmuz-Ağustos-Eylül) süre için %5'lik zam, 1/10/2009-15/12/2009 tarihleri arasındaki süreye de gecikme zammı alınması gerekmektedir.

• %5'lik zam tutarı:

(3) numaralı örnekte de hesaplandığı gibi, 15'inci taksit için Temmuz-Eylül/2009 ayları arasındaki 3 ay için 154,50 YTL zam hesaplanacaktır.

• **Gecikme zammı tutarı:**

Gecikme zammı tutarı; (Gecikme zammına tabi tutar x süre x gecikme zammı oranı) formülüyle hesap edilecektir. (Örnekte aylık gecikme zammı oranı %2,5 olarak dikkate alınmıştır.)

Örnekteki 15'inci taksit içerisinde gecikme zammına tabi olan alacak tutarı taksit içerisinde yer alan vergi aslı ve vergi ziyai cezası tutarıdır.

Buna göre, toplam gecikme zammı tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

a) Taksit içindeki gelir vergisi tutarı;

$$\text{Taksit İçindeki Gelir Vergisi Tutarı} = \frac{\text{Taksit Tutarı} \times \text{Taksitlendirilen Toplam Gelir Vergisi Tutarı}}{\text{Taksitlendirilen Tutar (Uzlaşılın Tutar+Gecikme Faizi)}}$$

formülü ile 555,56 YTL olarak bulunacak ve bu tutara;

(gecikme zammına tabi tutar x süre x gecikme zammı oranı) formülü ile **34,73** YTL gecikme zammı hesaplanacaktır¹

b) Taksit içindeki vergi ziyai cezası tutarı;

$$\text{Taksit İçindeki Vergi Ziyai Cezası Tutarı} = \frac{\text{Taksit Tutarı} \times \text{Taksitlendirilen Toplam Vergi Ziyai Cezası Tutarı}}{\text{Taksitlendirilen Tutar (Uzlaşılın Tutar+Gecikme Faizi)}}$$

formülü ile 277,78 YTL olarak bulunacak ve bu tutara;

(gecikme zammına tabi tutar x süre x gecikme zammı oranı) formülü ile **17,36** YTL gecikme zammı hesaplanacaktır.

Toplam gecikme zammı tutarı= (gelir vergisi için hesaplanan gecikme zammı + vergi ziyai cezası için hesaplanan gecikme zammı tutarı =) 34,73+17,36=**52,09 YTL** olacaktır.

Bu itibarla, mükellef (G) 15'inci taksit tutarı olan 1.030,-YTL'yi Haziran/2009 ayı yerine, 15.12.2009 tarihinde ödemesi halinde; (toplam taksit tutarı + %5'lik zam + gecikme zammı=) (1.030 + 154,50 + 52,09=)**1.236,59 YTL** ödeyecektir.

D. Taksitlerin Ödeme Süresinden Önce Ödenmesi:

Mükellefler tarafından, ödeme planlarında yer alan taksitlerin, taksit ödeme aylarından önceki aylarda ödeme yapılmak istenilmesi halinde, ödeme planında ilgili taksit için öngörülen ödeme ayına göre hesaplanan binde ikilik faiz tutarı yerine, ödemenin yapıldığı ay itibarıyla binde ikilik faiz tutarının hesaplanması ve buna göre tahsilatın yapılması gerekmektedir.

Örnek 5 - Tebliğin (2) numaralı örneğinde yer alan 15'inci taksitin süresinde ödenmesi halinde, taksit tutarı üzerinden binde ikilik faiz olarak 30,-YTL faiz hesaplanmıştır. Ancak, mükellef (G)'nin bu taksitini 14'üncü taksitle birlikte ödediği varsayıldığında 15'inci taksitin toplam tutarı aşağıdaki şekilde olacaktır.

15'inci taksit için binde ikilik faiz tutarının hesaplanmasında 15 ay yerine 14 ay üzerinden faiz hesaplanacaktır.

Bu takdirde faiz tutarı; (Taksit tutarı x ay sayısı x faiz oranı)=
1.000x14x0.002=28,-YTL olacaktır.

Buna göre, mükellef 15'inci taksiti Haziran/2009 yerine Mayıs/2009 ayında ödemesi durumunda, (30 - 28)=2,-YTL daha az faiz ödemiş olacaktır.

V - DİĞER HUSUSLAR

1) Bu tebliğde düzenleme bulunmayan hallerde, 213 sayılı Kanunun uzlaşma müessesesine ilişkin düzenlemeleri geçerli olacaktır.

213 sayılı Kanunun uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talep edilen 5736 sayılı Kanun kapsamındaki vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları hakkında üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlarla ilgili olarak dava açılmayacağı ve hiçbir mercie şikâyetle bulunulamayacağı tabiidir.

2) 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen mükelleflerin, ihtilafları ile ilgili olarak daha önce verilmiş ve kanun yolu tüketilmemiş kararlar uyarınca, taraflara tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın işlem yapılmayacaktır.

3) 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamında taksitlendirilen alacaklar için mükelleflere; ödenecek taksit tutarını, faiz tutarını ve taksitlerin ödeme süresinin son günlerini (vade tarihlerini) gösteren ödeme planı verilecektir. Taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre, tatili takip eden ilk iş gününe kadar uzayacaktır.

4) 5736 sayılı Kanun kapsamında yapılan taksitlendirmelerde herhangi bir teminat istenmeyecektir.

Uzlaşma neticesinde borçları taksitlendirilen mükelleflerin mal varlığına daha önce taksitlendirilen borçlar için tatbik edilmiş bulunan hacizler, bu malların bölünebilir nitelikte olması ve haczin devam edeceği malların kamu alacağını karşılayacak değerde olması halinde, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılacaktır.

Daha önce tatbik edilen hacizlerin kaldırılmasını isteyen mükelleflerin talepleri ise borcu karşılayacak tutarda teminat gösterilmesi suretiyle yerine getirilebilecektir. Aynı uygulamanın istihkak ve alacak hacizleri için de yapılacağı tabiidir.

Diğer taraftan, 5736 sayılı Kanun kapsamında alacaklar taksitlendirildiğinden, taksitler süresinde ödendiği müddetçe bu alacaklar için takip işlemleri yapılmayacaktır. Ancak, taksitlerin süresinde ödenmemesi halinde, 5736 sayılı

Kanunun 1 inci maddesinin altıncı fıkrası gereğince, takip muamelesine ödeme emri düzenlenmeksizin haciz varakasına istinaden başlanacaktır.

Uzlaşma neticesinde tahakkuk eden kamu alacakları için daha önce tatbik edilen ihtiyati hacizler, alacağın tahakkuk etmesi nedeniyle kati hacze çevrilecektir.

5) 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre borçları taksitlendirilen mükellefler tarafından, "vergi borcu olmadığına dair" yazı istenilmesi halinde, vergi dairelerince bu borçlar muaccel borç olarak değerlendirilmeyerek başka muaccel borcunun bulunmaması kaydıyla gerekli yazı verilecektir.

6) 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin yedinci fıkrası hükmü gereğince, uzlaşılacak taksitlendirilen tutarlara karşılık Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış tahsilatların uzlaşılacak tutarlara ve hesaplanan gecikme faizlerine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilmesi ve fazla tahsil edilen tutarların 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi de dikkate alınarak red ve iade edilmesi gerekmektedir.

7) 5736 sayılı Kanun, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda yer alan dava açma, itiraz, temyiz ve karar düzeltme başvuru süreleri ile cevap verme sürelerini değiştirmedikinden, uzlaşma vaki olmadıkça, idarece bu süreler esas alınmak suretiyle ihtilaflara ilişkin gerekli işlem ve başvuruların mükellefin uzlaşma başvurusunun bulunup bulunmadığına bakılmaksızın yapılması gerekmektedir.

Ancak, 5736 sayılı Kanun kapsamında uzlaşarak ihtilaflarına son veren mükelleflerle ilgili olarak idarece yaratılmış ihtilaflardan da vazgeçileceği tabiidir.

8) 5736 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yapılmış olan teciller uzlaşma üzerine hükümsüz sayılacak ve yapılan ödemelerin (tecil faizi dahil) uzlaşılacak tutarlara ve gecikme faizine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilmesi ve fazla tahsil edilen tutarların 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi de dikkate alınarak red ve iade edilmesi gerekmektedir.

Tebliğ olunur.

¹ Hesaplamalarda, virgülden sonraki 3. hanedeki sayının 5 ve üzeri olması halinde 2. hanedeki sayı bir üst sayıya tamamlanmıştır.

57/22

EK:1

..... UZLAŞMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA
.....

5736 sayılı Kanununun 1 inci maddesi hükmünden yararlanmak istiyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

... / ... / 2008
Adı ve Soyadı / Unvanı

İmza / Kaşe

VERGİ KİMLİK NUMARASI*																				
MÜKELLEFİN ADI VE SOYADI / UNVANI																				
ADRESİ																				

57/23

EK: 2

..... VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜNE
.....

...../...../2008 tarihinde yapılan uzlaşma komisyonu toplantısında uzlaşmanın vaki olmadığına dair/...../2008 tarih ve sayılı tutanak düzenlenmiştir.

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklife ilişkin dava açmayacağımı, bu teklifte yazılı tutarların tümünü kabul ettiğimi ve ilgili madde hükmünden yararlanarak ödemek istediğimi beyan eder, gereğinin yapılmasını arz ederim.

... /... / 2008
Adı ve Soyadı / Unvanı

İmza / Kaşe

VERGİ KİMLİK NUMARASI*																				
MÜKELLEFİN ADI VE SOYADI / UNVANI																				
ADRESİ																				

57/24

EK:3

..... VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜNE
.....

5736 sayılı Kanun kapsamında vergi mahkemesinde/bölge idare mahkemesinde/Danıştay nezdinde ihtilafli olan/dava açma/itiraz-temyiz-karar düzeltme başvuru süresi geçmemiş bulunan aşağıda belirttiğim vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ile ilgili olarak Kanunun 1 nci maddesinden yararlanarak uzlaşmak istiyorum.

Gereğini arz ederim.

... / ... / 2008
Adı ve Soyadı / Unvanı

İmza / Kaşe

VERGİ KİMLİK NUMARASI*																				
MÜKELLEFİN ADI VE SOYADI / UNVANI																				
ADRESİ																				

KANUNDAN YARARLANILMAK İSTENEN TARHİYAT VE/VEYA CEZANIN

	Türü	Dönemi	Vergi/Ceza İhbarnamesinin Tarihi	Vergi/Ceza İhbarnamesinin Sıra No.su	Tutarı (YTL)	Yargı Mercii	Davanın Esas Numarası
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

57/26

EK:4

.....UZLAŞMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA
.....

5736 sayılı Kanun kapsamında vergi mahkemesinde/bölge idare mahkemesinde/Danıştay nezdinde ihtilafı olan/dava açma/itiraz-temyiz-karar düzeltme başvuru süresi geçmemiş bulunan vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziyaı cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ile ilgili olarak Kanununun 1 nci maddesinden yararlanmak üzere.../.../2008 tarihli dilekçe ile uzlaşma talep ettim.

Uzlaştığım tutarlarla ilgili olarak dava açmayacağımı ve açmış olduğum aşağıda belirtilen davalar ile uzlaştığım vergi ve cezalarla ilişkili tüm davalardan uzlaşma tutanağının düzenlendiği .../.../2008 tarihinde vazgeçtiğimi bildirir, gereğinin yapılmasını arz ederim.

... / ... / 2008
Adı ve Soyadı / Unvanı

İmza / Kaşe

VERGİ KİMLİK NUMARASI*																	
MÜKELLEFİN ADI VE SOYADI / UNVANI																	
ADRESİ																	

KANUNDAN YARARLANILAN TARHİYAT VE/VEYA CEZANIN (**)

	Türü	Dönemi	Vergi/Ceza İhbarnamesinin Tarihi	Vergi/Ceza İhbarnamesinin Sıra No.su	Tutarı (YTL)	Yargı Mercii	Davanın Esas Numarası
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

Not: Bu dilekçe, 3 örnek olarak sunulacaktır.